

Botkyrka kommun
medborgarcenter@botkyrka.se

2020-08-26

1 (6)

Dnr 2018:10842

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av grundskolors arbete
med jämställdhet vid Hammerstaskolan i Botkyrka
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av grundskolors arbete med jämställdhet vid Hammerstaskolan. Granskningen genomfördes under höstterminen 2019.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 28 november 2019, dnr 2018:10842.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Hammerstaskolan senast den 29 maj 2020 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Botkyrka kommun har inkommit med en sådan redovisning den 27 maj 2020.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?

Utvecklingsområde: Rektorn behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår från de behov som skolan har identifierat. I detta ingår att synliggöra jämställdhetsperspektivet inom värdegrunds- och trygghetsarbetet. Det kan ske genom att kartläggning och resultat analyseras också ur ett könsperspektiv och att specifika mål med bäring på jämställdhetsuppdraget identifieras samt att relevanta åtgärder sätts in och följs upp.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom detta bedömningsområde.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i övrigt medvetet för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?

Utvecklingsområde: Rektorn behöver säkerställa att det påbörjade arbetet med att skapa en jämställd och trygg miljö utanför undervisningssituationerna genomförs och efterlevs av all personal. I detta ingår att arbetet omfattar såväl aktiviteter som främjar interaktion mellan könen som att skolmiljön görs tillgänglig för alla elever oavsett kön.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom detta bedömningsområde.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Bedömningen var att utvecklingsområden behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår från de behov som skolan har identifierat. I detta ingår att synliggöra jämställdhetsperspektivet inom värdegrunds- och trygghetsarbetet. Det kan ske genom att kartläggning och resultat analyseras också ur ett könsperspektiv och att specifika mål med bäring på jämställdhetsuppdraget identifieras samt att relevanta åtgärder sätts in och följs upp.
- Rektorn behöver säkerställa att det påbörjade arbetet med att skapa en jämställd och trygg miljö utanför undervisningssituationerna genomförs och efterlevs av all personal. I detta ingår att arbetet omfattar såväl aktiviteter som främjar interaktion mellan könen som att skolmiljön görs tillgänglig för alla elever oavsett kön.

I huvudmannens redovisning anges att skolledningen i samråd med representant för huvudmannen har planerat åtgärder som syftar till att möta utvecklingsbehovet inom de båda identifierade områdena. Av redovisningen framgår att huvudmannen har vidtagit en rad åtgärder och att åtgärderna gett positiva effekter i verksamheten.

Det framgår av redovisningen att allt underlag som trygghetsgruppen och elevhälso-teamet sammanställer har utvecklats för att kunna analyseras utifrån kön. Detta inkluderar exempelvis betygsresultat, antal elever som söker kurator, antal elever som bedöms vara i behov av stöd och antal elever som får stöd. Av redovisningen framgår att exempelvis könsskillnader vad gäller antal elever som söker och ges stöd har analyserats närmare och att detta har resulterat i att man identifierat områden som elevhälsan behöver arbeta vidare med. I redovisningen beskrivs också att elevhälsoteamet samverkar med pedagoger kring att prata med elever i årskurs 5 i små könsblandade grupper om sex och samlevnad, vilket kommer att fortsätta under höstterminen.

Vidare anges att skolans elevhälsoplan och trygghetsplan har reviderats för att tydliggöra jämlikhets- och jämställdhetsperspektivet och säkra ett långsiktigt jämställdhetsarbete. Det framgår att underlag för analys i det systematiska kvalitetsarbetet ska kunna sammanställas utifrån kön och att analyser av resultat utifrån kön kommer att

genomföras under uppföljningsdagar i juni 2020 i syfte att identifiera utvecklingsområden. Vid detta tillfälle kommer, enligt huvudmannen, samtliga redovisade åtgärder att följas upp och utvärderas med skolans personal, för att bland annat synliggöra effekter av arbetet och besluta om fortsatta utvecklingsinsatser.

I redovisningen beskrivs vidare att skolan arbetar med normkritisk undervisning och förhållningssätt hos personalen, där pedagoger arbetar med sig själva som normkritiska förebilder, granskar statistik utifrån kön vad gäller exempelvis närvaro, extra anpassningar och åtgärdsprogram, samt arbetar med sex- och samlevnad/sexualitet och relationer. Det framgår att skolan har förstärkt det pågående arbetet kring normkritik och normkreativitet och bland annat genomfört kompetenshöjande insatser för personalen under flera arbetsplatsträffar. Arbetslagen har därefter fått i uppgift att se över sitt arbete för att skapa en jämställd och trygg miljö utanför undervisningssituationerna. Av redovisningen framgår att skolans trygghetsgrupp tillsammans med arbetslagen har börjat kartlägga rastaktiviteter och hur olika delar av skolgården används kopplat till kön. Bland annat har man identifierat ett genomgående mönster att pojkar dominerar på fotbollsplanen, och trygghetsgruppen har tagit fram förslag på hur skolan kan arbeta vidare med detta. I redovisningen ges även konkreta exempel på andra frågor rörande jämställdhet som personalen har uppmärksammat och arbetat med.

Vidare framgår att lärare vid en planeringsdag gavs möjlighet att delta i en workshop med värderingsövningar kring jämställdhet och diskriminering, att elevhälsan hållit en föreläsning för all personal om jämställdhet kopplat till skolans övergripande arbete med normkritiska perspektiv, samt att lärare fått möjlighet att fördjupa sig i hur de kan integrera sex och samlevnad i sina respektive ämnen och att detta arbete ska följas upp av skolledningen vid terminens slut. I redovisningen beskrivs även att skolan arbetar med ett våldsförebyggande program och att man inom ramen för detta program har prioriterat pass med fokus på jämställdhet för att öka medvetenheten och kunskapen hos eleverna.

Av huvudmannens redovisning framgår att märkbara effekter av arbetet är en ökad medvetenhet hos personalen om jämställdhetsperspektivet i trygghets- och värdegrundsarbetet. Här framgår även att en märkbar effekt är en jämställd och trygg miljö utanför undervisningssituationerna som genomförs och efterlevs av all personal. I redovisningen beskrivs också att skolledningen ser att lärare vid samtal i personalgruppen på ett nytt sätt uppmärksammar bland annat hur talutrymmet i undervisningen är fördelat mellan könen.

På Skolinspektionens vägnar

X Inger Börjesson

Beslutsfattare

Signerat av: Inger Börjesson

X Anna Johansson

Föredragande

Signerat av: Anna Johansson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Kvalitetsgranskning/grundskolors-arbete-med-jamstallldhet/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

1 kap. 4-5 §§, 2 kap. 8 och 25 §§ samt 4 kap. 3-5 §§ skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37) 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper samt 2.8 Rektorns ansvar. Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete —för skolväsendet (SKOLFS 2012:98), s. 11-12, 27.

Bedömningsområde 2

1 kap. 4-5 §§ skollagen. 2 kap. 25 § skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Skolans uppdrag